

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1019

Vragen van het lid **Hamer** (PvdA) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «twee miljard euro helpt ouderen niet aan het werk»* (ingezonden 4 januari 2013).

Antwoord van minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) medeondertekend door de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 17 januari 2013)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «twee miljard euro helpt ouderen niet aan werk»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat per jaar door de overheid ongeveer twee miljard euro wordt uitgegeven om door middel van subsidies en dergelijke de arbeidsparticipatie van ouderen te vergroten? Zo nee, om welk bedrag gaat het dan?

Antwoord 2

Het artikel in Trouw is gebaseerd op een CPB-onderzoek uit december 2011, waarin is gekeken naar de effecten van het Vitaliteitspakket van het vorige kabinet. In dit pakket was een bedrag van 1,9 miljard euro gereserveerd (in 2015) voor doorwerken en mobiliteit van ouderen. Via het begrotingsakkoord 2013 en het regeerakkoord zijn echter verschillende onderdelen geschrapt en aangepast. Onder andere de werkbonus voor werkgevers en de mobiliteitsbonus voor alle oudere werknemers zijn uit het pakket gehaald. Het huidige beleidspakket gericht op ouderen is kleiner en meer gericht op mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij gaat het specifiek om de mobiliteitsbonus voor arbeidsgehandicapten en oudere uitkeringsgerechtigden en de werkbonus voor werknemers van 61 tot 65 jaar met een laag inkomen. Voor beide regelingen is in totaal een bedrag van iets minder dan 1 miljard euro gereserveerd (voor 2015).

¹ Trouw, 4 januari 2013

Vraag 3

Onderschrijft u de in het in vraag 1 genoemde artikel aangehaalde conclusies van het Centraal Planbureau en onderzoeksbureau sociaaleconomisch Onderzoek (SEO) dat overheidssubsidies om ouderen aan het werk te houden «zinloos» zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

In de genoemde onderzoeken van SEO Economisch Onderzoek en het CPB worden geen algemene uitspraken gedaan over het nut van overheidssubsidies om ouderen aan het werk te helpen. Wel is naar de effecten van individuele regelingen gekeken. Op basis van onderzoek van SEO Economisch Onderzoek² kan worden geconcludeerd dat een aantal van de geschrapte onderdelen uit het Vitaliteitspakket van het vorige kabinet niet zorgen voor hogere aannamekansen van ouderen, terwijl de bestaande mobiliteitsbonus voor oudere uitkeringsgerechtigden wel zorgt voor hogere aannamekansen van deze groep. Ook kan op basis van eerder CPB-onderzoek³ worden geconcludeerd dat de nieuwe werkbonus voor oudere werknemers uit het regeerakkoord zal leiden tot een positieve participatie van deze groep. Mogelijk is het effect zelfs nog iets hoger dan het CPB eerder heeft onderzocht, omdat de nieuwe werkbonus sterker dan de oude doorwerkbonus gericht is op mensen met een laag inkomen. Deze groep zal er sneller voor kiezen om langer door te werken wanneer zij hiervoor een extra financiële bijdrage ontvangen dan groepen met een hoger inkomen.

Vraag 4

Herkent u de in het in vraag 1 genoemde artikel gedane constatering dat ruim 40% van de werkgevers «zelfs niet van het bestaan van de(zie) regelingen af weet»?

Antwoord 4

Het onderzoek van SEO Economisch Onderzoek laat inderdaad zien dat 40% van de ondervraagde werkgevers niet bekend is met regelingen die het financieel aantrekkelijk maken om ouderen aan te nemen. De bekendheid van de regelingen is en blijft een aandachtspunt. De vorige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel mobiliteitsbonussen (TK, nr. 33 284) in de Tweede Kamer toegezegd te bezien hoe de bekendheid van de mobiliteitsbonussen kan worden vergroot. Er is inmiddels een aantal zaken in gang gezet. Zo zijn onder andere alle werkgevers in Nederland via een digitale nieuwsbrief op de hoogte gebracht van de mobiliteitsbonussen en de wijzigingen daarin per 1 januari 2013. Bovendien zijn er in het afgelopen najaar intermediairdagen georganiseerd door de Belastingdienst, waarin belastingadviseurs en accountants zijn voorgelicht over onder andere de mobiliteitsbonussen (www.intermediardagen.nl). Daarnaast zijn de mobiliteitsbonussen wederom opgenomen in het Handboek Loonheffingen 2013 van de Belastingdienst. Ook zullen de ontwikkelingen in het volume van de mobiliteitsbonussen jaarlijks worden opgenomen in de Monitor Arbeidsmarkt, die voor de zomer aan uw Kamer zal worden aangeboden. Het kabinet zal samen met de sociale partners komende tijd bekijken hoe de regelingen nog breder onder de aandacht kunnen worden gebracht, teneinde de effectiviteit van de regelingen verder te verbeteren.

Vraag 5

Bent u van plan de bekendheid van de desbetreffende regelingen onder werkgevers te vergroten of, gelet op de veronderstelde «zinloosheid» ervan, juist niet?

Antwoord 5

Zie antwoord vraag 4.

² SEO (2012), Wat maakt oudere werknemers aantrekkelijk?, Amsterdam.

³ Zie CPB (2008), Effecten doorwerkbonus, Den Haag.

Vraag 6

Bent u, indien u de in vraag 3 verwoorde conclusie deelt, bereid om, bijvoorbeeld in het overleg met sociale partners in het kader van de sociale agenda, na te denken over een andere inzet van de hier aan de orde zijnde middelen, die beter bijdraagt aan de doelstelling om de arbeidsparticipatie van ouderen te vergroten?

Antwoord 6

Zoals aangegeven in vraag 2 en 3 is er geen sprake van middelen die in het staande beleid niet effectief worden ingezet om de arbeidsparticipatie van ouderen te vergroten. Dit laat onverlet dat de lastige arbeidsmarktpositie van ouderen aandacht vraagt. Daarom heeft het kabinet eind december met de sociale partners afspraken gemaakt om 100 miljoen aan extra maatregelen te nemen ten aanzien van oudere (en jongere) werklozen voor 2013–2014 (51 miljoen per jaar).⁴ Via deze 100 miljoen zal het kabinet het re-integratiebudget WW tijdelijk herintroduceren voor ouderen. Re-integratie is effectiever bij mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, zoals oudere werklozen.⁵ Ook zal de re-integratie van ouderen door middel van netwerkgroepen worden geïntensiveerd. Deze middelen worden gericht ingezet, daar waar dit noodzakelijk is. Uit gegevens van het UWV blijkt dat dit een beproefd middel is om oudere werklozen aan het werk te helpen. Tot slot zal bij de komende periode in de gesprekken met sociale partners het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van ouderen volop de aandacht blijven krijgen.

Vraag 7

Zou wat u betreft het inzetten van een deel van de desbetreffende middelen als (co-)financiering van door sociale partners in sectoren en/of regio's ontwikkelde plannen om ouderen aan het werk te houden of te krijgen, een optie kunnen zijn?

Antwoord 7

Ja, dat zou kunnen wanneer sectoren zelf aangeven dat hier behoefte aan is. In het kennismakingsoverleg met de sociale partners van 19 december 2012 is afgesproken dat op sectoraal niveau een analyse kan worden gemaakt van de behoefte aan personeel nu en de komende jaren. Een proactief en positief aannamebeleid voor ouderen zou één van de elementen kunnen zijn van de sectorale aanpak. Voor de financiering van sectorplannen kunnen sectoren middelen uit sociale plannen en O&O-fondsen inzetten, evenals cao-middelen (werk boven inkomen). De overheid kan faciliteren door het slechten van onnodige barrières in wet- en regelgeving. Ook wil het kabinet sectorale plannen onder voorwaarden middels cofinanciering faciliteren, bijvoorbeeld door een financiële bijdrage aan de betrokken O&O-fondsen.

⁴ Brief minister SZW aan TK, Overleg kabinet met Stichting van de Arbeid, 19 december 2012.

⁵ David Card & Jochen Kluge & Andrea Weber (2010), Active Labour Market Policy Evaluations: A Meta-Analysis, *Economic Journal*, 120(548), pages F452-F477.